

ადგილის კუნძული

გაინტერესების, რაჭომ ჰქვია
ალფოგომის კუნძულს ეს სახე-
ლი? პასუხი ამ კიოხვაზე
მოკიმულ ტერციალია.

1722 წლის 6 აპრილი იყო. მოგზაურმა იაკობ როგევენმა წყნარ ოკეანეში უცნობი კუნძული აღმოაჩინა. იმდღეს აღდგომა იყო, ამიტომ მას აღდგომის კუნძული დაარქვეს. ახლა იგი ჩილეს რესპუბლიკას ეკუთვნის, თუმცა მისგან ძალიან შორსაა. მანძილი ჩილესა და კუნძულს შორის 3510 კმ-ია. სხვა არცერთი კუნძული არ არსებობს დედამიწაზე, რომელიც ასე შორს არის კონტინენტიდან.

ზუსტად არავინ იცის, როდის და
საიდან მოვიდა აღდგომის კუნძულზე
ადამიანი. ზოგი მეცნიერი ფიქრობს,
რომ პირველად ადამიანები იქ 300 წელს
დასახლდნენ, ზოგის აზრით – 700 წელს.

თავიდან კუნძულზე იყო ტყეები, თევზებით მდიდარი ტბები. იზრდებოდა ბანანი. ბევრი იყო ტკბილი კარტოფილი. ფიქრობენ, რომ კარგი ბუნებრივი პირობების გამო მოსახლეობა სწრაფად გამრავლდა.

შენი აზრით, რით არის საინტერსო ალფგომის კუნძული ტურის-ჭერბისთვის?

აღდგომის კუნძულზე მცხოვრებ
ადამიანებს ჰქონდათ **საკუთარი** დამ-
წერლობა და რელიგია. დღეს კუნძული
ცნობილია 887 ქვის ქანდაკებით ანუ
მოაით. ადამიანებს **სჯეროდათ**, რომ
მოაის საშუალებით შეეძლოთ გარ-
დაცვლილ ახლობელთან ჰქონდათ
კავშირი. ქანდაკებებს დგამდნენ სანა-
პირო ზოლში. ერთ მოაის აკეთებდა
6-კაციანი ჯგუფი. ფიქრობენ, რომ ქან-
დაკებებს დგამდნენ ხის ჩარჩოზე და
ასე მიჰქოდათ სანაპირომდე. ალბათ,
ამის გამო ჭრიდნენ კუნძულზე ხეებს.
დღეს იქ ტყე თითქმის აღარ არის.

ამ შორეულ კუნძულზე ტურისტები
მოაიხსის სანახავად ჩადიან.

ტექსტი გადამუშავებულია ბაკურ
სულაკაურის „მსოფლიოს საოცრე-
ბების“ მიხედვით.

►►► ტექსტის გაგება

ყოველ შეკითხვას შეურჩიე თითო სწორი პასუხი.

1 რის შესახებ არის გამოთქმული მოსაზრებები ტექსტში?

- ა) კუნძულზე ადამიანების დასახლების შესახებ.
- ბ) კუნძულის ბუნებრივი პირობების შესახებ.
- გ) კუნძულის სახელწოდების შესახებ.

2 რომელი წინადადება გადმოსცემს ფაქტს?

- ა) ქანდაკება, ალბათ, ხის ჩარჩოებით მიჰეონათ სანაპირომდე.
- ბ) აღდგომის კუნძული ჩილეს რესპუბლიკას ეკუთვნის.
- გ) სავარაუდოა, რომ კუნძული 700 წელს დასახლდა.

3 „კუნძულზე მცხოვრებ ადამიანებს ჰქონდათ საკუთარი დამწერლობა“. ეს წინა-დადება გადმოსცემს:

- ა) ვარაუდს.
- ბ) მოსაზრებას.
- გ) ფაქტს.

4 რომელი წინადადება გადმოსცემს მოსაზრებას?

- ა) აღდგომის კუნძული მოგზაურმა იაკობ როგევენმა აღმოაჩინა.
- ბ) კუნძული ცნობილია 887 ქვის ქანდაკებით ანუ მოაით.
- გ) სავარაუდოდ, ხის მოჭრის გამო კუნძულზე ტყე აღარ დარჩა.

5 ტექსტის არჩევა:

- ა) რამდენი ადამიანი ცხოვრობს კუნძულზე.
- გ) რა მიზნთ კეთდებოდა კუნძულზე ქანდაკებები.
- ბ) რომელ ოკეანეშია აღდგომის კუნძული.

 ლექსიკა
1 გაარკვიე ხაზგასმული სიტყვების მნიშვნელობები.

1. იაკობ როგევენმა უცნობი მიწა **ალმოაჩინა**.
 ა) აღწერა. ბ) იპოვა. გ) მოინახულა.

2. კუნძულზე მოსახლეობა **გამრავლდა**. აქ **გამრავლება** ნიშნავს:
 ა) რაოდენობის კლებას.
 ბ) რაოდენობის მომატებას.
 გ) სწრაფად განვითარებას.

3. მათ ჰქონდათ **საკუთარი** დამწერლობა.
 ა) თავისი. ბ) საინტერესო. გ) უცნაური.

4. ადამიანებს **სჯეროდათ**, მოაი მათ გარდაცვლილ ახლობელთან დააკავშირებდა.
სჯერა ნიშნავს, რომ:
 ა) ადამიანი დარწმუნებულია რაღაცაში.
 ბ) ადამიანს მოსწონს რაღაცა.
 გ) ადამიანი ოცნებობს რაღაცაზე.

2 რომელია მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვები (სინონიმები)?

- ა) ახლობელი – ნათესავი. ბ) თბილი – ცივი. გ) მდიდარი – ღარიბი.

3 რომელია ზედმეტი სიტყვა?

- ა) ზღვა. ბ) კონტინენტი. გ) ოკეანე. დ) ტბა.

 გრამატიკა
1 რომელი სიტყვებია გამოტოვებული?

1. ----- ალმოაჩინა კუნძული.
 ა) მოგზაური. ბ) მოგზაურმა. გ) მოგზაურს.

2. ----- დგამდნენ სანაპირო ზოლში.
 ა) ქანდაკებები. ბ) ქანდაკებებმა. გ) ქანდაკებებს.

გრამატიკა
2 სწორად შეარჩიე გამოტოვებული სიტყვები.

1. აღდგომის კუნძულზე 887 ----- (ქანდაკება/ქანდაკებია)
2. კუნძული შორს არის ----- (კონტინენტისგან/კონტინენტიდან)

3 შეარჩიე სწორი ფორმა.

1. ქანდაკებას ----- ხის ჩარჩოზე. (დგამდენ/დგამდნენ)
2. ----- არავინ იცის კუნძულის დასახლების ისტორია.

(ზუსტად/ზუსტათ)

ნერა
1 ამოინტერესული ფაქტები და მოსაზრები.

№	ფაქტები	მოსაზრებები
1	აღდგომის კუნძული არის წყნარ ოკეანე-ში.	ადამიანები კუნძულზე მივიდნენ ან 300 წელს, ან 700 წელს.
2		
3		
4		

2 წარმოიდგინე, რომ ხარ ტურისტი. დაწერე – ერთი დღე აღდგომის კუნძულზე. გააფორმე შენი ნაწერი ნახატებით.
